

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 492/2014-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. augusta 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť D. S. a J. S., zastúpených advokátom JUDr. Jozefom Brázdilom, Trhová 1, Zvolen, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Zvolen v konaní vedenom pod ČVS: ORP-417/OEK-ZV-2003, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. S. a J. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júna 2014 doručená sťažnosť D. S. (ďalej len „sťažovateľka“) a J. S. (ďalej len „sťažovateľ“) (spolu ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. Jozefom Brázdilom, Trhová 1, Zvolen, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie

veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Zvolen (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP-417/OEK-ZV-2003 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia podali 29. augusta 2003 trestné oznámenie vo veci krádeže ich osobného motorového vozidla Škoda Octavia..., ktorou im bola spôsobená škoda 458 000 Sk zodpovedajúca hodnote odcudzeného vozidla a 1 000 Sk krádežou osobných vecí vo vozidle. Vyšetrovateľ začal uznesením z 29. augusta 2003 trestné stíhanie pre trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 2 písm. a) a ods. 4 Trestného zákona a sťažovatelia si v konaní uplatnili nárok na náhradu škody, sťažovateľka v sume 483 000 Sk a sťažovateľ v sume 11 000 Sk. Uznesením z 28. júna 2004 bol z trestného činu obvinený I. G. Prípravné konanie nebolo dosiaľ skončené.

Sťažovatelia namietajú, že trestné konanie trvá už desať rokov, bolo viackrát prerušené, najmä pre neprítomnosť obvineného, avšak podľa ich názoru prerušenie konania nebolo dôvodné a trvalo prídlho. Podľa sťažovateľov boli procesné úkony vykonávané nekoncepčne a nehospodárne a vyšetrovateľ neurobil všetky opatrenia, aby bola vec v primeranej dobe skončená.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovatelia domáhajú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„V trestnom konaní pred Okresným riaditeľstvom Policajného zboru vo Zvolene vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-417/OEK-ZV-2003 bolo porušené právo sťažovateľov 1/ a 2/ na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru vo Zvolene sa prikazuje, aby vo veci sp. zn. ČVS: ORP-417/OEK-ZV-2003 konal bezodkladne a bez prietáhov.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľom 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne finančné zadosťučinenie v sume 6.800 €, ktoré je povinný im vyplatiť Okresné riaditeľstvo Policajného zboru vo Zvolen v lehote 1 mesiac od právoplatnosti rozhodnutia.

Okresné riaditeľstvo PZ Zvolen je povinné nahradiť sťažovateľom 1/ a2/ spoločne a nerozdielne trovy právneho zastúpenia vo výške 340,90 € na účet ich právneho zástupcu, advokáta JUDr. Jozefa Brázdila, Trhová 1, 960 01 Zvolen... do 1 mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd, vychádzajúc (napr. I. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06) z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva (rozhodnutie vo veci Krumpel a Krumpelová v. Slovensko z 5. 7. 2005), uvádza, že vo veci poškodeného sa konanie začína uplatnením si nároku na náhradu škody voči určitej osobe, ktorej určitosť je vyjadrená najskôr vznesením obvinenia (I. ÚS 18/06).

Konanie vo veci sťažovateľov (o ich nároku na náhradu škody) je vedené proti obvinenému od 28. júna 2004. Ústavný súd z vyšetrovacieho spisu zistil, že sťažovateľ aj v zastúpení manželky vypovedal 27. novembra 2007 ako poškodený, že odcudzené vozidlo bolo poistené proti krádeži a poisťovňa im vyplatila plnenie v sume 197 419 Sk, preto si naďalej uplatňujú v trestnom konaní nárok na náhradu škody 10 000 Sk za odcudzené osobné veci a 285 000 Sk za odcudzené vozidlo. Vyšetrovateľ podal 12. júla 2013 návrh na podanie obžaloby na obvineného, ktorý prokurátorka Okresnej prokuratúry Zvolen (ďalej len „okresná prokuratúra“) neakceptovala a vec vrátila

vyšetrovateľovi na došetrenie s pokynom vykonať potrebné procesné úkony, najmä vypočuť svedka S. O. Uznesením podľa § 228 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku z 9. októbra 2013 bolo trestné stíhanie prerušené, pretože pre neprítomnosť svedka nemožno vec náležite objasniť. Sťažovatelia podali sťažnosť proti tomuto uzneseniu, o ktorej rozhodla prokurátorka okresnej prokuratúry tak, že ju odmietla podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože nie je dôvodná.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty účastníka konania (napr. I. ÚS 41/02). Tento účel spravidla nemožno dosiahnuť po právoplatnom prerušení konania, ku ktorému došlo v súlade so zákonom. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že prerušenie konania podľa § 228 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku možno považovať za prekážku konania. Ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným v Trestnom poriadku, nemôžu sa v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty poškodených, ktorí si uplatnili svoj nárok na náhradu škody v rámci trestného konania. Ústavný súd s poukazom na svoju judikatúru (napr. II. ÚS 220/05) konštatuje, že okresné riaditeľstvo sa počas prerušenia konania nemohlo dopustiť zbytočných prietáhov v konaní, a teda ani porušenia základného práva sťažovateľov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti neprichádza do úvahy, aby ústavný súd posúdil postup okresného riaditeľstva v napadnutom konaní v tomto štádiu konania ako porušenie základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto odmietol sťažnosť pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd nad rámec uvedeného pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby v prípade pokračovania zbytočných prietáhov v konaní sťažovatelia v tejto veci podali novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. augusta 2014